

Acta Juris Stetinensis

2023, nr 3 (vol. 44), 249–250
ISSN (print) 2083-4373 ISSN (online) 2545-3181
DOI: 10.18276/ais.2023.44-13

Maciej Jońca
dr hab., prof. US
Uniwersytet Szczeciński
e-mail: maciej.jonca@usz.edu.pl
ORCID: 0000-0003-4982-8936

Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Literature and Legal Education”

**Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego,
22 lutego 2023 r.**

Na Zachodzie już w latach siedemdziesiątych XX wieku badania nad związkami prawa i literatury były dość zaawansowane. Polska nauka zwróciła uwagę na ten problem stosunkowo niedawno, ale do pracy zabrano się ze zdwojoną energią. Powstały ciekawe prace poświęcone m.in. literackim wymiarom prawa oraz prawotwórczym oddziaływaniom literatury. Z uznaniem patrząc na rodzime osiągnięcia, da się jednocześnie zauważyć pewien osobliwy kierunek. Otóż w tych bez wątpienia cennych i potrzebnych badaniach o charakterze porównawczym formuła „prawo” przyjmuje dosyć szeroki zakres znaczeniowy. Odnosi się ją bowiem nie tylko do przepisów prawa stanowionego oraz form ich stosowania, ale również do praktyki prawnej, zwyczajów, a nawet edukacji prawniczej. Jakkolwiek nie jest to błąd, to – jak głosi ludowe porzekadło – „kto wiele obejmuje, mało ściska”. Czasami dobrze przyłożyć obiektyw mikroskopu do konkretnie wybranego punktu i skupić się na szczegółach. Wtedy można zobaczyć więcej. Czymś innym przecież jest prawo stanowione, czymś innym praktyka prawna, a jeszcze czymś innym zwyczaj albo edukacja prawnicza.

22 lutego 2023 roku na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego odbyło się międzynarodowe seminarium poświęcone roli literatury pięknej

w procesie kształcenia prawników. Językiem obrad był angielski. Pierwszą sesję zainaugurował wykładowca prawa rzymskiego z Edinburgh School of Law profesor Paul du Plessis, który w prelekcji zatytułowanej *Reading law as a literature: problems and perspectives* podzielił się z zebranymi własnymi refleksjami na temat użyteczności narzędzi literaturoznawczych w badaniach nad prawem. Po nim głos zabrała doktor Dobromiła Nowicka z Uniwersytetu Wrocławskiego. Jej rozważania skupiły się wokół hipotez związanych z rozumieniem pojęcia *mala carmina* w ustawie XII tablic. Doktor Piotr Kołodko z Uniwersytetu w Białymstoku w referacie pod tytułem *Roman criminal law in the light of Marcellianus* ukazał prawniczy dorobek Marcjana jako źródło do badań zarówno nad prawem, jak i nad językiem. Poruszone przez prelegentów tematy rozwinęto podczas dyskusji.

Sesję drugą otworzyło wystąpienie profesor Katarzyny Jaworskiej-Biskup z Uniwersytetu Szczecińskiego *What Shakespeare can teach us about law? The role of William Shakespeare's plays in (legal) education*. Na wybranych przykładach referentka ukazała obecność zaskakujących wątków w wybranych sztukach Williama Szekspira. Nieznane źródło do badań nad prawem zaprezentował następnie profesor Łukasz Korporowicz z Uniwersytetu Łódzkiego. W wykładzie *What Thomas Bever knew about European legal systems? Bibliography of Bever's Appendix* przedstawił sylwetkę oraz rękopiśmienną spuściznę mało znanego wykładowcy prawa rzymskiego z Oksfordu. Profesor Maciej Jońca z Uniwersytetu Szczecińskiego podjął próbę dowiedzenia, że bliskie reminiscencje organicznej teorii osoby prawnej, za twórcę której uważany jest przedstawiciel dziewiętnastowiecznej niemieckiej szkoły historycznej Otto von Gierke, w istocie pojawiają się już w starożytnych bajkach Fedrusa oraz pismach świętego Augustyna, które w sposób twórczy rozwinął następnie święty Tomasz z Akwinu. Jako ostatni miał wystąpić łączący się ze Lwowa doktor Marian Bedrii. Do wykładu jednak nie doszło z powodu ogłoszonego w tym mieście alarmu lotniczego.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że najważniejszą cechą wspólną prawa i literatury jest ich funkcja komunikacyjna. Szczecińskie spotkanie w pełni potwierdziło to założenie. Uczestnicy seminarium z zadowoleniem przyjęli wnioski, które zebrał i przedstawił profesor Paul du Plessis. Spośród nich na czoło wysuwają się dwa następujące: w najszerzej rozumianej nauce nie istnieją tematy „zrobione”, a nauczanie prawa nie powinno bazować jedynie na suchej dogmatyce.

CYTOWANIE

Jońca M., *Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Literature and Legal Education”*, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, 22 lutego 2023 roku, „Acta Iuris Stetinensis” 2023, nr 3 (vol. 44), 249–250, DOI: 10876/ais.2023.44-13.